Історичний тренінг

Всесвітня історія

8 клас

О. Гісем, О. Мартинюк

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

ІСТОРИЧНИЙ ТРЕНІНГ

8 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

ББК 63.3я72
74.266.3
Г46

Рецензенти:
вчитель історії, учитель-методист *А.О. Подобєд*
вчитель історії, учитель-методист *Г.М. Калита*

Гісем О.В., Мартинюк О.О.
Г46 Всесвітня історія. Історичний тренінг. 8 клас. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005.— 48 с.
ISBN 966-692-120-0

У посібнику містяться тексти письмових робіт з усіх тем курсу "Всесвітня історія. 8 клас".

Зміст завдань відповідає програмовим вимогам та чинним підручникам.

Посібник адресовано вчителям та учням 8 класу.

ББК 63.3я72

Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

ISBN 966-692-120-0

© Гісем О.В., Мартинюк О.О. 2003
© Навчальна книга – Богдан, макет, художнє оформлення, 2005

Навчальне видання

ГІСЕМ Олександр Володимирович
МАРТИНЮК Олександр Олександрович

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ
Історичний тренінг
8 клас

Головний редактор *Б.Є. Будний*
Редактор *О.О. Мазур*
Художник *В.А. Басалига*
Комп'ютерна верстка *О.В. Побережник*

Підписано до друку 05.08.2005. Формат 60x84/16. Папір друкарський.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 2,79. Умовн. фарбо-відб. 2,79. [В. 2]

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

ВСТУП
ПЕРЕХІД ВІД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ДО НОВОГО ЧАСУ

1. Вкажіть хронологічні межі першого періоду нової історії.
2. Назвіть основні етапи розвитку людства, які ви вже знаєте з курсу історії у попередніх класах.
3. Доба Середньовіччя тривала ... років.
4. Цивілізація — ... .
5. Які європейські країни стали центрами формування нового суспільства у перший період нової історії?
6. Розвиток країн Сходу у нові часи відбувався так само, як і в Європі:

   А) так; **Б)** ні.
7. Завдяки якій події, що сталася наприкінці XV ст., західноєвропейська цивілізація вийшла за межі Європи?
8. Становище католицької церкви в європейському суспільстві у нові часи зазнало суттєвих змін:

   А) так; **Б)** ні.
9. У країнах Європи за нових часів поширилася нова форма державного правління:

   А) станова монархія; **Б)** абсолютна монархія.
10. Доба нової історії для країн Сходу стала періодом уповільнення темпів соціально–економічного розвитку:

    А) так; **Б)** ні.
11. Цивілізації стародавнього світу і середньовіччя називають:

    А) аграрно–ремісничими; **Б)** індустріальними.
12. Вирішальну роль у розвитку європейського суспільства за нових часів відігравало:

    А) збереження давніх традицій і звичаїв;

    Б) поступове руйнування старого суспільства.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 1 ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ

1. ВІДКРИТТЯ ЄВРОПЕЙЦІВ І СТВОРЕННЯ ПЕРШИХ КОЛОНІАЛЬНИХ ІМПЕРІЙ

І варіант

1. Напередодні Великих географічних відкриттів європейці шукали новий морський шлях до ... .
2. Швидкий легкий вітрильник, здатний рухатися за будь–якого вітру і винайдений португальцями у XV ст., мав назву ... .
3. Які країни першими розпочали пошук нових морських шляхів до країн Сходу?
4. Титул "адмірала індійських вод" отримав від португальського короля мореплавець ...
5. Хто першим спробував дістатися Індії західним шляхом?
6. Назвіть мандрівника, за ім'ям якого відкритий Колумбом континент став Америкою.
7. Хто і коли здійснив першу навколосвітню подорож?
8. Назвіть вітрильники Х. Колумба, з якими він вирушив у перше плавання до Америки.
9. Назвіть три індіанські народи, що напередодні вторгнення європейців досягли найвищого рівня розвитку.
10. В якому році іспанці висадилися на півострові Юкатан?
11. Іспанських конкістадорів, які вирушили на завоювання держави інків, очолював:

    А) Фернандо Кортес; **Б)** Франсіско Пісарро.
12. Підкорення ацтеків іспанці розпочали у ... році.

ІІ варіант

1. Пошук нового морського шляху до Індії — це:

    А) причина; **Б)** передумова Великих географічних відкриттів.
2. Назвіть головну причину, яка вела європейців у морські експедиції до країн Сходу.
3. Який океан португальські мореплавці називали "морем мороку"?

SCANNED FOR KOVTUNENKO.AT.UA

4. Першим південного краю Африки досяг мореплавець ... у ... .

5. Експедицію, що відкрила морський шлях до Індії вздовж західного узбережжя Африки, очолював ...

6. Вкажіть дату відкриття Америки.

7. Скільки всього подорожей до Америки здійснив Х. Колумб?

8. Хто з названих мореплавців загинув у сутичці з місцевими племенами під час експедиції?

А) Бартоломеу Діаш; **Б)** Васко да Гама; **В)** Фернандо Магеллан.

9. Де і коли було укладено угоду про перший в історії поділ світу між Іспанією та Португалією?

10. На півострові Юкатан була розташована одна з індійських цивілізацій:

А) інків; **Б)** майя; **В)** ацтеків.

11. Іспанських конкістадорів, що вирушили на завоювання держави ацтеків, очолював:

А) Фернандо Кортес; **Б)** Франсіско Пісарро.

12. В якому році іспанці завоювали державу інків?

2. НАСЛІДКИ ВЕЛИКИХ ГЕОГРАФІЧНИХ ВІДКРИТТІВ

І варіант

1. Як називають країну–володаря колоній?

2. Яке місто Нідерландів у результаті Великих географічних відкриттів перетворилося на головний центр світової торгівлі?

3. Що з наведеного переліку завозили до країн Європи з Америки та Азії?

Тканини, золото, негрів–рабів, срібло, прикраси, зерно, цукор, тютюн, зброю, металеві вироби, алкогольні напої.

4. Які європейські держави в результаті Великих географічних відкриттів першими створили колоніальні імперії?

5. Після Великих географічних відкриттів "Новим Світом" називали відкриті землі:

А) Африки, **Б)** Америки; **В)** Індії.

6. Назвіть континенти, що залишалися невідомими європейцям наприкінці XVI ст.

7. В якій європейській країні ціни внаслідок "революції цін" зросли найбільше?

8. Колоніальним володінням якої держави в середині XVII ст. була Бразилія?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

9. На карті якого континенту завдяки морським експедиціям європейців з'явилися назви "Перцевий берег", "Берег слонової кості", "Невільничий берег", "Золотий берег".

10. Чи сприяли Великі географічні відкриття зростанню цін на продукцію сільського господарства в Європі?

11. Кількість корінного населення Америки після Великих географічних відкриттів:

А) збільшилася; **Б)** зменшилася; **В)** не змінилася.

12. Колоніальним володінням якої держави на середину XVII ст. була Канада?

II варіант

1. Територія чи країна, позбавлена незалежності та підвладна іншій державі, називається ...

2. Внаслідок Великих географічних відкриттів головні торговельні шляхи перемістилися:

А) у Середземне море; **Б)** в океани.

3. Що з наведеного переліку везли з Європи до колоній?

Тканини, золото, негрів–рабів, срібло, прикраси, зерно, цукор, тютюн, зброю, металеві вироби, алкогольні напої.

4. Вартість життя у багатьох країнах Європи в результаті Великих географічних відкриттів:

А) стрімко зросла; **Б)** значно знизилася.

5. Вкажіть нові культури і продукти, що з'явилися після Великих географічних відкриттів у Європі.

6. Назвіть континент, що залишався невідомим європейцям наприкінці XVII ст.

7. Яка держава після Великих географічних відкриттів мала найбільші колоніальні володіння у Новому світі?

8. Віргінія на середину XVII ст. була володінням ... .

9. Звідки до Америки торговці "живим товаром" завозили рабів?

10. Яке місто Англії в результаті Великих географічних відкриттів стало одним із центрів світової торгівлі?

11. На карті якого континенту після Великих геграфічних відкриттів з'явилися назви "Нова Гранада", "Москітовий берег", "Беліз", "Нова Андалузія"?

12. Який проміжок часу охоплює епоха Великих географічних відкриттів?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 2 ПОЧАТОК РЕФОРМАЦІЇ В ЄВРОПІ

1. РЕФОРМАЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ

І варіант

1. Складовою частиною і центром якої держави була на початку XVI ст. Німеччина?
2. Реформація в Європі розпочалася у ... столітті
3. Імператором Священної Римської імперії за часів Реформації у Німеччині був ... .
4. Грамота про повне або часткове відпущення гріхів, що видавалася католицькою церквою за певну плату, називалася ... .
5. Сімох князів, що обирали імператора Священної Римської імперії, називали:

   А) меценатами; **Б)** курфюрстами; **В)** бюргерами.
6. В якому місті відбулася подія, що започаткувала Реформацію в Німеччині?
7. Яка подія відбулася раніше:

   А) початок Селянської війни у Німеччині;

   Б) початок першої навколосвітньої подорожі?
8. Хто у роки Реформації в Німеччині закликáв народ підняти меч проти панів і встановити на землі силою Царство Боже?
9. Твердження, що людина рятується лише своєю вірою, належить ... .
10. Чи загинув під час Селянської війни у Німеччині Томас Мюнцер?

    А) так; **Б)** ні.
11. Хто з названих мореплавців міг знати про те, що у Німеччині розпочалася Реформація?

    А) Христофор Колумб; **Б)** Фернандо Магеллан.
12. В якій із програм, складених під час Селянської війни, висувалася вимога скасування особистої залежності селян і десятини, оброку і панщини?

ІІ варіант

1. Суспільно–політичний рух у країнах Європи в XVI ст., спрямований проти католицької церкви, називали ... .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

2. На початку XVI ст. Німеччина була централізованою державою:

А) так; **Б)** ні.

3. З представників якої династії у XVI ст. обиралися правителі Священної Римської імперії?

4. Яка подія започаткувала Реформацію в Європі?

5. Лютеранство визнавало владу папи римського і вважало Святе Письмо (Біблію) єдиним джерелом віри:

А) так; **Б)** ні.

6. Слова: "На цьому стою і можу інакше!" належать ... .

7. Реальна влада в Німеччині була у руках:

А) імператора; **Б)** князів.

8. Селянська війна в Німеччині розпочалася у ... році.

9. Найбільшого поширення у роки Селянської війни серед повсталих селян Німеччини набула програма ... .

10. За виступ проти продажу індульгенцій папа римський відлучив М. Лютера від церкви:

А) так; **Б)** ні.

11. Яка подія відбулася раніше?

А) завершення Селянської війни у Німеччині;

Б) завоювання держави інків іспанським конкістадором Франсіско Пісарро.

12. Здешевлення церковних церемоній під час Реформації у Німеччині домагалися:

А) князі та рицарі; **Б)** мешканці міст і підприємці.

2. ПОШИРЕННЯ РЕФОРМАЦІЙНИХ ІДЕЙ У ЄВРОПІ

І варіант

1. Назвіть декілька країн, в яких у результаті Реформації утвердилося лютеранство.

2. Яке місто Європи називали "протестантським Римом"?

3. Вкажіть, яка подія відбулася раніше:

А) заснування ордену єзуїтів; **Б)** початок Селянської війни в Німеччині.

4. Головний постулат у вченні Жана Кальвіна:

А) визначеність долі кожної людини Богом;

Б) людина рятується лише своєю вірою.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

5. Пуритани в Англії були послідовниками:
   А) кальвінізму; **Б)** лютеранства.
6. Громади, очолювані пресвітерами, складали основу:
   А) католицької церкви;
   Б) кальвіністської;
   В) лютеранської.
7. Хто керував усіма справами громади в кальвіністській церкві?
8. Назвіть короля, за правління якого в Англії розпочалась Реформація.
9. Яку назву мала політика католицької церкви, розпочата з метою оновлення католицизму у 40–х рр. XVI ст.?
10. Орден єзуїтів було засновано ... року.
11. Англіканську церкву очолював ... .
12. Головним завданням у діяльності ордену єзуїтів була(-о):
    А) збройна боротьба з ворогами католицької церкви;
    Б) виховання молоді в дусі справжнього католицизму.

II варіант

1. Назвіть головні міста-центри реформаційного руху в Європі.
2. У XVI ст. Швейцарський Союз входив до складу ... .
3. "Женевським папою" називали ... .
4. Назвіть декілька країн, що прийняли кальвінізм.
5. Протестантами називали:
   А) послідовників М. Лютера;
   Б) прихильників католицької церкви.
6. Пресвітеріани Шотландії були:
   А) католиками; **Б)** кальвіністами; **В)** лютеранами.
7. Гугеноти у Франції були послідовниками лютеранства:
   А) так; **Б)** ні.
8. Чи мала кальвіністська церква священиків?
9. Як називалася церква, створена в результаті реформації в Англії?
10. Орден єзуїтів заснував ... .
11. В якому місті упродовж 1545–1563 рр. працював церковний собор, що розробляв питання реформи католицької церкви?
12. Автор першого перекладу Святого Письма (Біблії) німецькою мовою — ... .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 3 ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ У НІДЕРЛАНДАХ

І варіант

1. Яке з реформаційних вчень поширилося в Нідерландах у XVI ст.?
2. У складі якої держави опинилися Нідерланди на початку XVI ст.?
3. Слово "гези" перекладається як ... .
4. Іспанські війська, введені до Нідерландів у 1567 р., очолював … .
5. Чим завершилася облога іспанцями Лейдена?

   А) іспанці захопили місто; **Б)** мешканці Лейдена перемогли.
6. Назвіть нідерландські міста, які перебували в облозі іспанців у 1572–1574 рр.
7. Хто і коли запровадив у Нідерландах 10-відсотковий податок з продажу усіх товарів?
8. Утрехтську унію було укладено у … році.
9. Назвіть провінції, що увійшли до складу "Сполучених провінцій Нідерландів".
10. Штатгальтером Голландії після загибелі Вільгельма Оранського став … .
11. Як називалася голландська компанія, що вела торгівлю в Індійському океані?
12. Новим центром світової торгівлі у XVII ст. стало місто Голландської республіки … .

ІІ варіант

1. Принца, що очолив опозицію владі іспанців в роки визвольної боротьби у Нідерландах, звали … .
2. Що означає у перекладі слово "Нідерланди"?
3. Повстання "іконоборців" спалахнуло у … році.
4. Іспанського короля, за правління якого розпочався визвольний рух у Нідерландах, звали … .
5. Порт, захоплення якого морськими гезами стало поштовхом до загального повстання у північних провінціях, називався … .
6. Облога іспанцями Гаарлена завершилася для мешканців міста … .
7. "Раду у справах про бунти" заснував … .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

8. Запровадження 10-відсоткового податку з продажу усіх товарів не спричинило суттєвих змін в економічному житті Нідерландів:

А) так; **Б)** ні.

9. Як називалася держава, виникнення якої започаткувала Утрехтська унія?

10. Першим штатгальтером Голландії став … .

11. Назвіть нідерландські провінції, які після 1609 р. залишилися під владою Іспанії.

12. Остаточно незалежність Нідерландів Іспанія визнала у … році.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 4 ФРАНЦІЯ У XVI– ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ.

1. РЕФОРМАЦІЯ І ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА У ФРАНЦІЇ

І варіант

1. Столицею Франції у XVI ст. було місто … .
2. Який король затверджував укази словами: "Така моя добра воля"?
3. Французьке суспільство поділялося на три стани: ... .
4. Представників нового дворянства, які купували землі і впливові посади, називали:

   А) "дворянством шпаги"; **Б)** "дворянством мантії".
5. "Вогняна палата" вела боротьбу з:

   А) католиками; **Б)** злочинцями; **В)** протестантами.
6. Марсель, Нант, Брест, Шербер, Гавр — це:

   А) головні райони виноробства;

   Б) найважливіші морські порти.
7. Герцог Гіз очолив угруповання:

   А) гугенотів; **Б)** прихильників католицизму.
8. Події в якому місті стали приводом до громадянських війн у Франції?
9. Події, що увійшли в історію як "Варфоломіївська ніч", відбулися ... року.
10. Гугенотську Конфедерацію очолював … .
11. Чи міг французький король Карл IX знати про виникнення держави "Сполучені провінції Нідерландів"?

    А) так; **Б)** ні.
12. Об'єднання, створене дворянством і містами католицької півночі Франції, називалося ... .

ІІ варіант

1. Генеральні штати — це ... .
2. Назвіть роки, упродовж яких тривали Італійські війни.
3. На які групи поділялося французьке дворянство?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

4. Бордо, Руан, Ліон, Тулуза, Париж — це:
   А) найважливіші промислові центри;
   Б) райони виробництва тканин.
5. Вождями гугенотів ставали принци з родини … .
6. Гугеноти були прихильниками:
   А) лютеранства; **Б)** кальвінізму.
7. Громадянські війни у Франції розпочалися у … році.
8. Катерина Медічі була матір'ю:
   А) Генріха III; **Б)** герцога Гіза; **В)** Генріха Наваррського.
9. Королем Франції після смерті Карла IX став … .
10. В якому році на півдні Франції утворилася гугенотська Конфедерація?
11. Після Варфоломіївської ночі війна між католицьким і гугенотським таборами припинилася:
    А) так; **Б)** ні.
12. Адмірал де Коліньї був одним з лідерів:
    А) католиків; **Б)** гугенотів.

2. АБСОЛЮТНА МОНАРХІЯ У ФРАНЦІЇ

I варіант

1. Висловлювання: "Париж вартий меси!" належить … .
2. Де було підписано едикт, яким завершилися громадянські війни у Франції?
3. Після того, як престол посів Генріх Наваррський, у Франції утвердилася династія … .
4. За правління якого короля було ліквідовано гугенотську "державу в державі" на півдні Франції?
5. "Добрим королем" французи називали … .
6. Про яку історичну особу казали, що Людовік XIII лише носив корону, а *він* володів скіпетром?
7. Богдан Хмельницький був сучасником французького короля … .
8. Наступником кардинала Рішельє на посаді першого міністра став … .
9. "Королем–сонцем" називали … .
10. Від кинджала католика-фаната Франсуа Равальяка загинув король … .
11. Величезний палац–резиденцію у Версалі було збудовано за правління короля … .
12. Назвіть декілька французьких колоній у Північній Америці.

SCANNED FOR KOVTUNENKO.AT.UA

II варіант

1. Едикт, яким завершилися громадянські війни у Франції, було підписано у ... році.
2. Кому належить висловлювання: "Держава — це я!"?
3. Нантський едикт підписано за правління короля … .
4. Кардинал Рішельє був першим міністром короля ... .
5. Правління якого короля вважається добою найвищої могутності абсолютної монархії у Франції?
6. Назвіть документ, що підтверджував право гугенотів сповідувати свою віру, але забороняв їм мати гарнізони і фортеці на півдні Франції?
7. "Едикт милості" було видано в … році.
8. Наступником Рішельє на посаді першого міністра став … .
9. *Ніор, Ла–Рошель, Коньяк, Монтобан, Егморт, Бокер, Ла–Шаріте* були:

   А) найважливішими промисловими центрами;

   Б) містами, де відбувалися погроми гугенотів під час "Варфоломіївської ночі";

   В) фортецями, які залишилися у гугенотів після підписання Нантського едикту.
10. Тридцятилітня війна завершилася за правління французького короля ... .
11. Людовік XIV призначив Кольбера на посаду:

    А) першого міністра; **Б)** міністра фінансів.
12. Хто був королем і першим міністром Франції за часів, коли в країні заборонили дуелі і почали призначати інтендантів у провінціях?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 5 АНГЛІЯ У XVI СТ.

1. ПОШИРЕННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В АНГЛІЇ

І варіант

1. Яка династія правила Англією у XVI ст.?
2. Столицею королівства Шотландія у XVI ст. було місто … .
3. За правління якого короля в Англії розпочалася Реформація?
4. Послідовників кальвінізму, що вимагали очищення англіканської церкви від старих католицьких обрядів, в Англії називали … .
5. Процес обгороджувань був пов'язаний із поширенням у сільському господарстві Англії:

   А) зернових культур; **Б)** вівчарства; **В)** птахівництва.
6. Назвіть документ, прийнятий англійським парламентом, про виведення церкви з–під зверхності Риму.
7. Вкажіть зайве у наведеному переліку: Коннот, Ольстер, Уельс, Монстер, Ленстер, Пейл.
8. Закони, що увійшли в історію як "криваве законодавство", почали приймати за правління короля … .
9. Які нові суспільні верстви з'явилися в Англії внаслідок проведення обгороджувань?
10. Англійська корона після смерті Марії Тюдор перейшла до … .
11. Томас Мор був канцлером короля ... .
12. Що означає у перекладі з латинської слово, від якого походить назва "пуритани"?

ІІ варіант

1. Столицею Англії у XVI ст. було місто … .
2. Престол Шотландського королівства у XVI ст. належав династії ... .
3. Закони, що увійшли в історію Англії як "криваве законодавство", були спрямовані проти:

   А) протестантів; **Б)** грабіжників і вбивць;

   В) волоцюг і жебраків; **Г)** католиків.
4. Сучасником якого французького короля був Генріх VIII Тюдор?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

5. Королева Марія Тюдор за часів свого правління продовжувала реформування англійської церкви:

А) так; **Б)** ні.

6. В якому році парламент звільнив англійську церкву з-під зверхності Риму?

7. Англійський "Символ віри" ("39 статей") було прийнято за правління монарха … .

8. Повстання під проводом Роберта Кета охопило:

А) Норфолк; **Б)** Ольстер; **В)** Уельс.

9. Закінчіть речення:

Головною галуззю промисловості Англії у XVI ст. було виробництво … .

10. Назвіть подію, що стала приводом до Реформації в Англії.

11. Єлизавета I Тюдор була донькою ... .

12. Яка королева здобула в англійців прізвисько "Кривава"?

2. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА АНГЛІЇ

I варіант

1. Битва між англійським флотом і "Непереможною армадою" завершилася перемогою … .

2. Для організації відсічі "Непереможній армаді" англійська королева доручила командувати флотом ... .

3. Марію Стюарт було страчено в … році.

4. Якою була доля сина Марії Стюарт Якова VI Шотландського?

А) опинився у вигнанні;

Б) був ув'язнений англійцями;

В) став спадкоємцем англійського престолу;

Г) був убитий змовниками.

5. Як, на честь Єлизавети I, назвав першу англійську колонію у Північній Америці Уолтер Релі?

6. Єлизавета I була донькою ... .

7. Шотландська корона після смерті у 1542 р. Якова V перейшла до … .

8. За який вчинок Єлизавета I посвятила у рицарі Френсіса Дрейка?

9. Хто з представників династії Тюдорів упродовж 1485–1603 рр. перебував на англійському престолі найдовше?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

10. Корабель-флагман Френсіса Дрейка називався:

А) "Санта-Марія"; **Б)** "Золота лань"; **В)** "Нінья".

11. Шотландією після смерті Якова V фактично керував … .

12. Який московський цар хотів одружитися з Єлизаветою I?

II варіант

1. Вкажіть дату загибелі "Непереможної армади".

2. Після смерті Єлизавети I в Англії правила королівська династія … .

3. Марія Стюарт була послідовницею:

А) кальвінізму; **Б)** католицизму.

4. Другу навколосвітню подорож здійснив … .

5. Вкажіть роки правління Єлизавети I.

6. Назвіть ім'я французького короля, дружиною якого була Марія Стюарт.

7. Який англійський король вперше назвався королем Ірландії?

8. Назвіть представників династії Тюдорів відповідно до послідовності їх перебування на англійському престолі у 1485–1603 рр.

9. В якій протоці англійські кораблі атакували "Непереможну армаду"?

10. Іспанського короля, що організував похід "Непереможної армади" проти Англії, звали … .

11. Закінчіть речення:

Єлизавета I уклала союз із шотландським королем про те, що після її смерті він стане … .

12. Марія Стюарт була донькою … .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 6 ТРИДЦЯТИЛІТНЯ ВІЙНА

І варіант

1. Вкажіть держави, які на початку війни підтримували Габсбурзьку коаліцію:

   Московське царство, Османська імперія, Швеція, Португалія, Трансільванія, Іспанія, Англія, Данія, Річ Посполита, Франція, Шотландія, Австрійська монархія Габсбургів, Сполучені провінції Нідерландів.

2. Назвіть дату подій, що стали приводом до початку Тридцятилітньої війни.
3. Що було створено раніше?

   А) Євангелістичну унію; **Б)** Католицьку лігу.

4. Який полководець за перемоги у війні отримав титул "генералісимуса Балтійського та Океанічного морів"?
5. Вкажіть дати початку і закінчення Тридцятилітньої війни.
6. Кого з полководців у роки війни називали "північним левом"?
7. В яких містах було підписано договір, відомий як Вестфальський мир?
8. Позначте битви, які завершилися перемогою Габсбурзької ("Г") чи Антигабсбурзької ("А") коаліції:

   1) Біла Гора; 2) Лейпциг; 3) Лютцен; 4) Нордлінген; 5) Рокруа.

9. Назвіть полководця, котрий у роки війни створив велике наймане військо, яке утримувалося за рахунок захоплених територій.
10. Яка визначна подія відбулася на українських землях в рік завершення Тридцятилітньої війни?
11. В результаті війни вплив Габсбургів у Європі:

    А) посилився; **Б)** не змінився; **В)** послабився.

12. Які з названих територій у роки війни постраждали найбільше?

    А) Чехія; **Б)** Австрія; **В)** Німеччина;
    Г) Франція; **Ґ)** Іспанські Нідерланди.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

ІІ варіант

1. Вкажіть держави, які на початку війни підтримували Антигабсбурзьку коаліцію:

   Московське царство, Османська імперія, Швеція, Португалія, Трансільванія, Іспанія, Англія, Данія, Річ Посполита, Франція, Шотландія, Австрійсьа монархія Габсбургів, Сполучені провінції Нідерландів.

2. В якому місті відбулися події, що стали приводом до Тридцятилітньої війни?

3. Що сталося раніше?

   А) загибель Густава ІІ Адольфа; **Б)** вбивство А. Валленштейна.

4. Яка держава в роки війни намагалася перетворити Балтійське море на своє "внутрішнє озеро"?

5. Під час війни А. Валленштейн очолював війська:

   А) Католицької ліги; **Б)** Євангелістичної унії.

6. Назвіть держави, незалежність яких було визнано за Вестфальським миром.

7. Чи ліквідував Вестфальський мир політичну роздробленість Німеччини?

   А) так; **Б)** ні.

8. У якій битві загинув Густав ІІ Адольф?

9. Імператором Священної Римської імперії, коли розпочалася Тридцятилітня війна, був … .

10. Вкажіть цифрами послідовність подій:

    А) битва під Лютценом; **Б)** битва при Рокруа;

    В) битва під Лейпцигом; **Г)** битва під Нордлінгеном.

11. Вкажіть назви і дати чотирьох періодів Тридцятилітньої війни.

12. У результаті війни свій вплив на перебіг європейських справ значно посилили:

    А) Священна Римська імперія; **Б)** Річ Посполита;

    В) Швеція; **Г)** Франція; **Ґ)** Португалія.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 7 МОСКОВСЬКА ДЕРЖАВА В XVI–XVII СТ.

1. МОСКОВСЬКЕ ЦАРСТВО ЗА ІВАНА IV

І варіант

1. Вкажіть роки правління Івана IV.
2. Як називали спадкове земельне володіння боярина?
3. Територія Московської держави найбільше зросла за правління царя:

   А) Василія III; **Б)** Івана IV; **В)** Федора I.
4. Як називали постійно діючі органи центрального управління, створені за правління Івана IV?
5. Вкажіть дати початку і закінчення Лівонської війни.
6. Хто і коли розпочав завоювання Сибірського ханства?
7. Вкажіть дату завоювання Московською державою Казанського ханства.
8. Які з названих подій відбулися в Європі та світі за царювання Івана IV:

   А) друга навколосвітня подорож Френсіса Дрейка;

   Б) завершення громадянських війн у Франції;

   В) загибель "Непереможної армади";

   Г) "Варфоломіївська ніч" у Парижі;

   Ґ) повстання іконоборців у Нідерландах.
9. Вкажіть роки опричнини.
10. Центральний загальнодержавний станово–представницький орган влади, вперше створений у Московії за царювання Івана IV, називався … .
11. В результаті Лівонської війни Московська держава здобула вихід до Балтійського моря:

    А) так; **Б)** ні.
12. Яка назва об'єднує наведений перелік: *Земський собор, прикази, "Уложення про службу", стрілецьке військо, обрана тисяча, Судебник*?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

II варіант

1. Московським царем Іваном IV були знищені сусідні держави … .
2. Дорадчий орган при цареві, що складався із представників боярської аристократії, називався … .
3. Вкажіть польського короля, сучасника Івана IV Грозного.
4. Яка подія відбулася раніше?

   А) початок Лівонської війни; **Б)** укладення Люблінської унії.
5. Хто і коли вперше у Московській державі вінчався на царство і був проголошений царем?
6. Лівонська війна для Московії завершилася:

   А) поразкою; **Б)** перемогою.
7. Вкажіть дату завоювання Московською державою Астраханського ханства.
8. Які з названих діячів були сучасниками:

   А) Іван IV Грозний і Єлизавета I Тюдор;

   Б) Андрій Курбський і Альбрехт Валленштейн;

   В) Петро Конашевич-Сагайдачний і Єрмак Тимофійович;

   Г) Іван IV Грозний і кардинал Рішельє.
9. Судебник — це:

   А) збірник законів;

   Б) рекомендації для сусідів;

   В) указ царя щодо вирішення справи в суді.
10. Документ, що запроваджував для всіх московських дворян-поміщиків і бояр-вотчинників обов'язкову 15-річну військову службу, називався … .
11. Стоглавий церковний собор у Москві працював у … році.
12. У роки Лівонської війни проти Московії воювали … .

2. МОСКОВСЬКА ДЕРЖАВА У XVII СТ.

I варіант

1. Втручання однієї чи кількох держав у внутрішні справи іншої держави або її відносини з третьою державою називають:

   А) дипломатією; **Б)** інтервенцією; **В)** окупацією.
2. Вкажіть дату повстання під проводом Івана Болотникова.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

3. З ким і коли Московська держава уклала Деулінську угоду?
4. Коли і з ким Московська держава уклала "Вічний мир"?
5. Де і коли за Смутних часів було сформовано Друге ополчення, очолюване К. Мініним і Д. Пожарським?
6. Центр на зразок другої столиці держави у селі Тушино за Смутних часів влаштував … .
7. Влада у Московській державі після усунення з престолу Василя Шуйського перейшла до … .
8. Заповніть пропуски:

   Правління династії Романових у Московській державі розпочалося в … році після обрання царем … .
9. Який московський цар першим почав використовувати титул "*Божою Милістю Великий Государ, Цар і Великий князь всея Великої і Малої Русі самодержець*"?
10. Назвіть місце захоплення в полон Степана Разіна.
11. Внаслідок церковної реформи Никона цар почав підпорядковуватися патріарху:

    А) так; **Б)** ні.
12. Похід 1618 р. на Москву українських козаків під проводом П. Конашевича–Сагайдачного завершився:

    А) захопленням Москви;

    Б) відмовою П. Сагайдачного від штурму міста;

    В) тривалою і безрезультатною облогою Москви.

ІІ варіант

1. Вкажіть цифрами послідовність перебування царів на престолі Московської держави:

   А) Борис Годунов; **Б)** Лжедмитрій І; **В)** Василій ІІІ;

   Г) Федір І; **Ґ)** Іван IV; **Д)** Олексій Михайлович;

   Е) Василій Шуйський; **Є)** Михайло Романов.
2. Вкажіть роки повстання під проводом Степана Разіна.
3. Орган управління Московською державою, створений боярами за Смутних часів, називався … .
4. З ким і коли Московська держава уклала Столбовську угоду?
5. Назвіть українські землі, що увійшли до складу Московської держави у 1686 р.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

6. Після чиєї смерті у Московській державі припинилася династія Рюриковичів?

7. Хто і коли остаточно звільнив Москву від польських інтервентів?

8. Виберіть події, які відбулися в Європі та світі за царювання Олексія Михайловича:

А) виникнення української козацької держави — Гетьманщини;

Б) правління Людовіка XIV у Франції;

В) початок правління династії Стюартів в Англії;

Г) укладення Вестфальского миру;

Ґ) Хотинська війна.

9. Яке рішення щодо патріарха Никона прийняв церковний собор 1666 р.?

10. Де урядові війська Московії завдали вирішальної поразки разінцям?

11. У XVII ст. в Московській державі існувала:

А) обмежена монархія;

Б) абсолютна монархія;

В) боярська республіка.

12. Назвіть міста, захоплені повстанцями під орудою Степана Разіна.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 8 ПОЛЬЩА В XVI — ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ.

І варіант

1. Столицею Польщі у XVI ст. було місто … .
2. Які держави уклали унію про об'єднання в Річ Посполиту?
3. Битва між військами Османської імперії та Речі Посполитої, в якій вирішальну роль відіграли українські козаки, очолювані Петром Конашевичем-Сагайдачним, відбулася … .
4. У XVII ст. за формою правління Річ Посполита була абсолютною монархією:

   А) так; **Б)** ні.
5. Сучасником польського короля Стефана Баторія був:

   А) Мартін Лютер; **Б)** Генріх VIII Тюдор; **В)** Людовік XIII.
6. Столицею Польщі у XVII ст. було місто … .
7. Унію, за якою українська і білоруська православні церкви переходили під зверхність папи римського, було укладено … року.
8. Зі смертю Сигізмунда II Августа в Польщі припинила існування королівська династія … .
9. Встановіть послідовність перебування на престолі польських королів:

   А) Сигізмунд III Ваза; **Б)** Сигізмунд II Август;

   В) Стефан Баторій; **Г)** Владислав IV; **Ґ)** Генріх Валуа.
10. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

    А) Хотинська битва; **Б)** початок правління Сигізмунда III;

    В) Люблінська унія; **Г)** початок Лівонської війни.
11. Першим польським королем, обраним голосуванням палат сейму, став … .
12. Назвіть польського короля, який підтримав авантюриста Лжедмитрія I.

ІІ варіант

1. Де і коли укладено унію про створення Речі Посполитої?
2. Українські землі у складі Речі Посполитої входили до Великого князівства Литовського:

   А) так; **Б)** ні.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

3. Битва між військами Османської імперії і Речі Посполитої, в якій вирішальну роль відіграли українські козаки, очолювані Петром Конашевичем-Сагайдачним, відбулася у ... році.

4. Багатопрофільне, орієнтоване на ринок господарство в Речі Посполитій, що базувалося на праці селян, котрі відробляли панщину, і де вся земля належала пану, називалося ... .

5. Система управління, суд, фінанси, військо Польщі та Литви у складі Речі Посполитої:

А) були спільними; **Б)** залишалися окремими.

6. Виберіть риси, характерні для політичного устрою Речі Посполитої у XVII ст.:

А) становлення "абсолютної монархії";

Б) утворення "шляхетської республіки";

В) обрання короля шляхом голосування двох палат сейму;

Г) право короля призначати свого наступника;

Ґ) право короля затверджувати або скасовувати постанови сейму;

Д) провідна роль у політичному житті країни магнатів і шляхти;

Е) відсутність у короля права оголошувати війну, укладати мир, скликати ополчення;

Є) право магнатів і шляхти повставати проти короля і позбавляти його влади, якщо рішення монарха суперечить їхнім інтересам.

7. Де було укладено унію, за якою українська і білоруська православні церкви переходили під зверхність папи римського?

8. Польським королем після смерті Сигізмунда II Августа був обраний представник династії ... .

9. За правління яких польського і московського монархів утворилася Річ Посполита?

10. Розташуйте події у хронологічній послідовності:

А) походи на Москву Сигізмунда III і королевича Володислава;

Б) Берестейська унія;

В) припинення династії Ягеллонів на польському престолі;

Г) завершення Лівонської війни.

11. У складі Речі Посполитої наприкінці XVII ст. перебували українські землі: *Закарпаття, Запоріжжя, Лівобережжя, Правобережжя, Поділля, Буковина, Волинь, Галичина; Підляшшя.* (Необхідне підкресліть.)

12. Назвіть дати трьох польсько-турецьких війн, які відбулися у XVII ст.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 9 КУЛЬТУРА І НАУКА ЗАХІДНОЇ, ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ В XVI–XVII СТ.

1. МИСТЕЦТВО ВІДРОДЖЕННЯ В ЄВРОПІ

І варіант

1. Назвіть міста — центри європейського Відродження.
2. Леонардо да Вінчі народився в місті … .
3. Хто з майстрів італійського Відродження виконав розпис плафону Сикстинської капели?
4. Собор Святого Петра, у завершенні будівництва якого брав участь Мікеланджело Буонаротті, знаходиться у місті … .
5. Назвіть декілька творів Леонардо да Вінчі.
6. Хто з названих історичних осіб був сучасником Леонардо да Вінчі?

   А) Франциск I; **Б)** Фернандо Магеллан.

   В) Іван IV Грозний; **Г)** Вільгельм Оранський.
7. Гігантську мармурову статую "Давид" Мікеланджело створив на замовлення італійського міста … .
8. Хто з видатних митців італійського Відродження, крім живопису, займався анатомією, математикою, різними галузями техніки, будував літальні апарати й підводні човни?
9. Вкажіть другу назву всесвітньо відомої картини Леонардо да Вінчі "Мона Ліза".
10. "Сикстинська мадонна" вважається вершиною творчості … .
11. Назвіть декілька творів Альбрехта Дюрера.
12. Автор картини "Христос і Магдалена", "Покладення в труну", "Іпполіто Медічі", "Портрет Карла V", "Папа Павло III з племінниками" — … .

ІІ варіант

1. "Гуманізм" з латинської перекладається як … .
2. Автор фрески "Таємна вечеря" — … .
3. Альбрехт Дюрер був сучасником … .

   А) Тридцятилітньої війни;

   Б) виступу М. Лютера проти продажу індульгенцій;

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

В) Лівонської війни;

Г) Селянської війни у Німеччині.

4. Назвіть добу Відродження по-італійськи.

5. Вкажіть хронологічні рамки доби Відродження.

6. Колискою Відродження вважають … .

7. Яку назву мав світогляд доби Відродження, що ставив у центр світу людину, утверджував необхідність поваги її гідності і розуму?

8. Останні роки свого життя Леонардо да Вінчі прожив у Франції. Він приїхав сюди на запрошення короля … .

9. Хто з митців італійського Відродження створив статую Мойсея?

10. Видатним майстром гравюри епохи Відродження був … .

11. В якому з італійських міст жив і працював Тиціан Вечелліо?

12. Автор картини "Афінська школа" — … .

2. ПОШИРЕННЯ МИСТЕЦТВА БАРОКО В ЄВРОПІ

І варіант

1. Який період у країнах Європи називають "століттям бароко"?

2. Впізнайте митця за даною характеристикою:

Був центральною фігурою фламандського мистецтва XVII ст. Поєднував працю придворного художника іспанського намісника Фландрії з виконанням дипломатичних доручень. Написав сотні картин, серед яких серія з 21 картини "Життя Марії Медічі", полотна "Персей і Андромеда", "Союз Землі і Води".

3. Вкажіть країни, у яких працювали названі митці:

А) Рембрандт ван Рейн; **Б)** Пітер-Пауль Рубенс;

В) Дієго Веласкес.

4. "Художником істини" сучасники називали … .

5. У перекладі з італійської "бароко" означає … .

6. Автором картини "Вакх" є … .

7. Бароко поширювалося в Європі як мистецтво:

А) Контрреформації; **Б)** Реформації.

8. Назвіть архітектора, який створив купол собору Санта-Марія дель Фіоре у Флоренції.

9. Вкажіть автора проекту собору Святого Петра в Римі.

10. Яку назву мав палац-монастир, збудований для іспанського короля Філіппа II?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

11. Хто з архітекторів завершив ансамбль собору Святого Петра, створивши перед ним велику площу з колонадою, фонтаном і обеліском у центрі?

А) Мікеланджело Буонаротті; **Б)** Донато Браманте;

В) Лоренцо Берніні.

12. Дієго Веласкес був сучасником :

А) загибелі "Непереможної армади",

Б) Тридцятилітньої війни;

В) завершення громадянських війн у Франції;

Г) Хотинської війни;

Ґ) утворення Речі Посполитої.

II варіант

1. Твори якого напряму західноєвропейського мистецтва поєднують реальне й уявне, відображають почуття й фантазію, сповнені контрастів?

2. Палац Ескоріал збудував іспанський архітектор … .

3. Автором картини "Прялі" є … .

4. Пітер-Пауль Рубенс був сучасником:

А) початку Реформації в Англії;

Б) "Варфоломіївської ночі" в Парижі;

В) загибелі "Непереможної армади";

Г) початку правління династії Романових у Московській державі;

Ґ) початку Національно-визвольної війни українського народу проти Речі Посполитої під проводом Богдана Хмельницького.

5. Автор картини "Нічний дозор" — … .

6. Головним архітектором папи римського Юлія II був … .

7. Засновником нової італійської архітектури доби Відродження вважають … .

8. Впізнайте за описом картину: *гультяй, який, втративши геть усе в житті, повернувся в рідний дім, до батька.*

9. Впізнайте за описом картину і назвіть її автора:

Побачивши свій портрет, папа Інокентій X після роздумів промовив: "Занадто схожий".

10. Автором картин "Даная" і "Анатомія доктора Тульна" є … .

11. До кінця свого життя придворним художником іспанського короля Філіппа IV був … .

12. В майстерні якого художника було створено близько 3 тисяч полотен?

SCANNED FOR KOVTUNENKO.AT.UA

3. НАУКА. ЛІТЕРАТУРА

І варіант

1. З якими країнами пов'язані життя і творчість Франсуа Рабле, Томаса Мора, Мігеля Сервантеса, Вільяма Шекспіра?
3. Хто з письменників-гуманістів брав участь у морській битві проти турків під Лепанто?
3. Назвіть письменника-гуманіста, що втілив свої уявлення про ідеальне життя в описі вигаданого Телемського абатства.
4. Який учений-астроном у результаті досліджень небосхилу переконався в безмежності зоряного простору, відкрив гори на Місяці, плями на Сонці та супутники Юпітера?
5. Висловлювання "А все-таки вона обертається" належить … .
6. Яку назву має система поглядів на будову Всесвіту, за якою в центрі світу знаходиться непорушна Земля, навколо якої обертаються Місяць, Сонце і зірки?
7. Автором праці "Про обертання небесних тіл" є … .
8. Назвіть італійського медика, що вивчав анатомію людини і був автором праці про будову людського тіла.
9. Хто відкрив нову дисципліну — аналітичну геометрію, основи якої виклав у праці "Міркування про метод"?
10. Першим існування мікробів дослідив учений … .
11. Назвіть відомі вам твори Вільяма Шекспіра.
12. Кого з видатних учених-астрономів за вироком суду інквізиції було звинувачено в єресі та спалено на багатті?

ІІ варіант

1. Назвіть всесвітньовідомі твори Франсуа Рабле, Томаса Мора, Мігеля Сервантеса.
2. Творчість кого з письменників-гуманістів була пов'язана з лондонським театром "Глобус"?
3. Назвіть письменника-гуманіста, що був канцлером англійського короля Генріха VIII
4. Вкажіть вченого-астронома, що обґрунтував ідею безкінечності Всесвіту.
5. Хто з учених-астрономів дійшов висновку, що Земля разом з іншими планетами обертається навколо Сонця?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

6. Пам'ятник у Римі з написом: "Він здійняв голос за свободу думки для всіх народів і за цю свободу пішов на смерть" споруджено на честь … .

7. Автор праці "Діалоги про дві найвідоміші системи світу — Птоломеєву та Коперникову" — … .

8. Хто з учених створив теорію кровообігу людини і дослідив зародження людського життя?

9. Хто з учених став засновником нової алгебри, започаткував буквені позначення і заклав підвалини загальної теорії рівнянь?

10. Шляхи поширення інфекцій та засоби, необхідні для боротьби з інфекційними захворюваннями, вперше дослідив … .

11. Система поглядів на будову Всесвіту, за якою у центрі світу знаходиться Сонце, навколо якого й навколо власної осі разом з іншими планетами обертається Земля, називається … .

12. Хто з учених створив телескоп і, використовуючи його, розпочав регулярні дослідження зоряного неба?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 10 КРАЇНИ СХОДУ В XVI–XVIII СТ.

1. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СХІДНИХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ

І варіант

1. Який регіон прийнято називати в історичній науці терміном "Схід"?
2. Ким, як вважалося на Сході, була дана і чим освячена державна влада?
3. Міць і могутність держав Сходу залежали від … .
4. Напередодні проникнення європейців держави Сходу випереджали за темпами розвитку європейські країни:

   А) так; **Б)** ні.
5. Назвіть найнижчу ланку суспільства у країнах Сходу.
6. Верховним власником усього в країнах Сходу вважався … .
7. У країнах Сходу приватна власність була відсутня:

   А) так; **Б)** ні.
8. Речі, що були в ужитку селян країн Сходу, виготовляли:

   А) в містах; **Б)** у сільських громадах.
9. Суспільства Сходу, як і в Європі, поділялися на стани:

   А) так; **Б)** ні.
10. Процвітання міст на Сході залежало від … .
11. В якій із країн Сходу релігія була байдужою до держави?

    А) у Китаї; **Б)** в Індії; **В)** в ісламському світі.
12. Що об'єднувало суспільство держав Сходу?

    А) приватна власність; **Б)** мова; **В)** релігія.

ІІ варіант

1. Назвіть три основні цивілізації Сходу, що існували у XVI–XVIII ст.
2. Державну структуру у країнах Сходу очолював … .
3. Від чого залежали обсяги надходження податків у країнах Сходу?
4. Завдяки чому східні цивілізації були стабільними і мало піддавалися зовнішнім впливам?

   А) релігії; **Б)** сільським громадам;

   В) правителям.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

5. Виробництво і продаж престижних товарів у країнах Сходу зосереджувалися … .

6. Чи відокремлювалася у державах Сходу панська земля і чи зганяли на неї для відробітку селян?

А) так; **Б)** ні.

7. Праця індійського або китайського селянина була продуктивнішою від праці європейського селянина.

А) так; **Б)** ні.

8. Своїм існуванням міста Сходу завдячували:

А) торгівлі; **Б)** розвитку культури;

В) державі; **Г)** правителям.

9. Сільську громаду у країнах Сходу очолював … .

10. В якій з країн Сходу релігія енергійно освячувала політичну владу, сприяючи цим її збереженню упродовж тисячоліть?

11. На які стани поділялися суспільства Сходу залежно від своєї форми діяльності і способу отримання засобів до існування?

12. Найбільш привілейованими у країнах Сходу були стани: … .

2. ОСМАНСЬКА ІМПЕРІЯ

І варіант

1. Османська імперія завоювала значні території на Близькому Сході, Закавказзі та Єгипті за часів правління султана … .

2. Турецькі війська захопили більшу частину Угорщини в результаті битви … .

3. Як називали болгарських і сербських партизан, що вели боротьбу з турецькими завойовниками?

4. Столицею Османської імперії було місто … .

5. Сучасниками Сулеймана І Пишного були:

А) Генріх VIII Тюдор; **Б)** Франциск І;

В) Вільгельм Оранський; **Г)** Генріх IV Бурбон.

6. Де і коли об'єднані сили поляків і українських козаків, очолювані польським королем Яном Собеським, вщент розгромили турецькі війська?

7. Що найбільше вражало європейських мандрівників у Стамбулі після мечетей?

8. Назвіть відомих представників турецької літератури XVI–XVII ст.

9. Кого з турецьких султанів називали "Кануні" ("Законодавець")?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

10. Чи впливав іслам на розвиток турецької культури?

А) так; **Б)** ні.

11. Розташуйте битви у хронологічній послідовності:

А) битва під Хотином; **Б)** битва під Віднем;

В) битва під Лепанто; **Г)** битва під Могачем.

12. Які українські землі були завойовані турками до 1683 р.?

ІІ варіант

1. Турки захопили Белград за часів правління султана … .

2. Битва під Могачем відбулася у … році.

3. Де і коли турецький флот зазнав нищівної поразки від іспанців?

4. Як називалася столиці Османської імперії до 1453 р.?

5. Які події відбулися в Європі та світі за часів правління Сулеймана І Пишного?

А) початок Реформації у Німеччині;

Б) початок Реформації в Англії;

В) заснування ордену єзуїтів;

Г) відкриття Америки Х. Колумбом.

6. В яких галузях науки здобув визнання турецький вчений Хаджи Халіфе?

7. Назвіть споруди, збудовані турецьким архітектором Коджою Сіманом.

8. Роксолана була дружиною турецького султана ... .

9. Коли Османська імперія припинила завоювання і вступила в період занепаду?

10. Медресе — це ... .

11. В яких із названих битв брали участь українські козаки?

А) у битві під Лепанто; **Б)** у битві під Хотином;

В) у битві під Могачем; **Г)** у битві під Віднем.

12. Який французький король уклав союз із султаном Сулейманом І Пишним?

3. КИТАЙ ТА ІНДІЯ

І варіант

1. Китаєм до 1644 р. правила династія … .

2. Столицею Китаю у XVI–XVII ст. було місто … .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

3. Китайський вчений Сюй Гуанці був автором наукової праці … .
4. Вкажіть дату селянської війни в Китаї.
5. В якій галузі науки працювали китайські вчені Чжан Чжунцин і Лі Шичжень?
6. Назвіть декілька архітектурних пам'яток епохи Мінь у Китаї.
7. Звідки походив Бабур?
8. Завоювання Північної Індії Бабур розпочав у … .
9. Опорою падишаха у державі Великих Моголів були землекористувачі–джагірдари, які отримували від нього землі у :

   А) постійне володіння; **Б)** тимчасове володіння.
10. Держава Великих Моголів досягла свого найвищого розвитку за правління падишаха … .
11. Хто з європейських колонізаторів на початку XVII ст. витіснив з Індії португальців?

    А) французи; **Б)** іспанці;

    В) англійці; **Г)** голландці.
12. Які події відбулися в Європі за часів правління в державі Великих Моголів Акбара?

    А) утворення Речі Посполитої;

    Б) початок Тридцятилітньої війни;

    В) завершення громадянських війн у Франції;

    Г) початок Реформації в Англії.

II варіант

1. У 1644 р. до влади в Китаї прийшла династія … .
2. Вождя повстанців, що в роки селянської війни захопили китайську столицю, звали … .
3. Автором виданої в Китаї технічної енциклопедії був … .
4. Які події відбулися в Європі за часів селянської війни в Китаї?

   А) Тридцятилітня війна;

   Б) правління Єлизавети I Тюдор в Англії;

   В) правління Михайла Федоровича Романова в Московській державі;

   Г) селянське повстання під проводом С. Разіна в Московії.
5. Представниками якого народу були імператори династії Цин?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

6. Династія Цин правила Китаєм до … року.

7. Назвіть ім'я засновника держави Великих Моголів.

8. Хто з європейських колонізаторів першим розпочав захоплювати опорні пункти на західному узбережжі Індії?

А) голландці; **Б)** португальці; **В)** англійці.

9. Мавзолей Тадж-Махал було збудовано за наказом падишаха ... .

10. Назвіть англійського монарха — сучасника Акбара.

11. Індія в другій половині XVIII ст. перетворилася на колонію … .

12. Земля у державі Великих Моголів вважалася власністю сільських громад:

А) так; **Б)** ні.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 11 АНГЛІЯ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVII–XVIII СТ.

1. АНГЛІЙСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ. ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА.

І варіант

1. Англією напередодні революції правила династія … .
2. Коли зібрався і скільки років працював Довгий парламент?
3. В якому році Карл І залишив бунтівний Лондон і в яку частину країни він вирушив?
4. Прихильників парламенту називали:

   А) кавалерами; **Б)** "круглоголовими".
5. Як називали прихильники короля кавалеристів О. Кромвеля?
6. Де і коли відбулися дві вирішальні битви першої громадянської війни, в яких армія парламенту завдала поразок королівським військам?
7. Англію було проголошено республікою … року.
8. Чи підпорядковувалися лорду-протектору Англії О. Кромвелю Ірландія та Шотландія?

   А) так; **Б)** ні.
9. Коли відбулася подія, відома як змова генерала Монка?
10. Яка політична партія, створена у 70–х рр. XVII ст., вважалася "партією парламенту"?
11. Англійські парламентарії, незадоволені правлінням Якова II, запросили на престол … .
12. Назвіть документ, отриманий від парламенту Вільгельмом III, в якому визначалися права короля і парламенту.

ІІ варіант

1. Вкажіть роки правління Карла І.
2. Назвіть прийнятий парламентом документ, в якому у 204-ох статтях перераховувалися зловживання Карла І.
3. Армію прихильників короля називали:

   А) кавалерами; **Б)** "круглоголовими".
4. Створення парламентської армії "нового зразка" започаткував … .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

5. Карл I після поразки у першій громадянській війні втік … .
6. Визначте сучасників О. Кромвеля:
   А) Вільгельм Оранський; **Б)** Богдан Хмельницький;
   В) Рембрандт ван Рейн; **Г)** Жан Кальвін.
7. Яка подія відбулася раніше?
   А) страта Карла I; **Б)** проголошення Англії республікою.
8. Реставрація (відновлення правління) династії Стюартів в Англії відбулася … .
9. Яка політична партія, створена в 70-х рр. XVII ст., вважалася "партією двору" і підтримувала королівську владу?
10. В якому році в Англії сталися події, відомі під назвою "славна революція"?
11. Яка форма державного правління встановилася в Англії за правління Вільгельма III?
12. Хто перебував на англійському престолі раніше?
    А) Яків II; **Б)** Карл II.

2. ПРОМИСЛОВА РЕВОЛЮЦІЯ В АНГЛІЇ

I варіант

1. Закінчіть речення: *В Англії аграрна революція набула форми ...* .
2. Промислова революція — це ... .
3. Назвіть головну політичну передумову промислової революції в Англії.
4. Що винайшов Джеймс Уатт?
5. Хто і коли збудував перший вдалий паротяг?
6. Які соціальні верстви стали основними в Англії в результаті промислової революції?
7. Перший пароплав, збудований Р. Фултоном, мав назву ... .
8. Назвіть вченого, що створив основи механіки і відкрив закон всесвітнього тяжіння.
9. У результаті промислової революції в Англії розпочалося формування:
   А) аграрно-ремісничого суспільства;
   Б) індустріального;
   В) постіндустріального.
10. Автором праці "Дослідження природи і причин багатства народів" ("Про багатство народів") був … .
11. Промислове підприємство, на якому основні операції виконує система машин, називається … .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

12. У переліку історичних діячів визначте зайвих: *Джон Кей, Джеймс Харґрівс, Вільям Ґарвей, Едмунд Картрайт, Річард Архрайт, Томас Мор, Джеймс Уатт, Джордж Стефенсон.*

ІІ варіант

1. Назвіть передумови промислової революції у сільському господарстві Англії.

2. Вкажіть наукові передумови промислової революції в Англії.

3. Назвіть нові суспільні верстви, які з'явилися у сільському господарстві Англії в результаті аграрної революції.

4. У якій галузі промисловості було здійснено технічні нововведення, що започаткували в Англії промислову революцію?

5. Джеймс Харґрівс винайшов ... .

6. Першу в історії Англії фабрику було відкрито у … .

7. Едмунд Картрайт винайшов … .

8. Хто і коли у США збудував перший пароплав?

9. Промислова революція в Англії розпочалася … .

10. Яку назву мав паротяг, збудований Д. Стефенсоном?

11. Заповніть пропуски за допомогою наведеної інформації: *Внаслідок промислової революції до Англії почали завозити, головним чином, ..., а вивозити переважно ... :*

А) фабричні товари; **Б)** сировину.

12. Чи була продукція, вироблена на фабриках і заводах, дешевшою за вироби ремісників і мануфактур?

А) так; **Б)** ні.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 12 РОСІЙСЬКА ДЕРЖАВА У XVII–XVIII СТ.

1. СТАНОВЛЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

І варіант

1. Наприкінці XVII ст. Московська держава порівняно з іншими європейськими країнами розвивалася:

   А) швидше; **Б)** так само; **В)** повільніше.
2. Які назви мали потішні полки, сформовані Петром І?
3. Чим завершився перший похід Петра І на Азов?
4. Назвіть роки початку і закінчення Північної війни.
5. Вкажіть головну мету Росії у Північній війні.
6. Будівництво Санкт–Петербурга розпочалося в … році.
7. Де було підписано мирний договір, за яким завершилася Північна війна?
8. Яку назву мав новий вищий орган у справах законодавства і державного управління, створений Петром І?
9. На які нові адміністративно–територіальні одиниці було поділено Російську державу Петром І?
10. В якому році було створено Російську імперію?
11. За правління якого російського монарха українським гетьманом став Кирило Розумовський?
12. "Епохою двірцевих переворотів" в історії Російської імперії називають період … .

ІІ варіант

1. Після смерті Федора Олексійовича царем Московської держави став … .
2. Назвіть роки правління царя Петра І.
3. Вкажіть дату "великого посольства", у складі якого Петро І відвідав європейські країни.
4. Союзницями Росії у Північній війні були … .
5. Чим завершилася для Росії битва під Нарвою?
6. Полтавська битва відбулася у … році.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

7. Де і коли відбулися дві морські битви, в яких новостворений морський флот Росії завдав нищівної поразки шведам?
8. Для управління православною церквою Петром I було створено … .
9. Які нові органи центрального управління з'явилися замість приказів?
10. Документ, що визначав систему чинів і просування по державній службі, мав назву … .
11. Чи призначив вмираючи Петро I законного наступника престолу?

А) так; **Б)** ні.

12. Вкажіть цифрами послідовність перебування на престолі Російської імперії монархів:

А) Анна Іванівна; **Б)** Петро III; **В)** Іван IV;
Г) Катерина I; **Ґ)** Єлизавета Петрівна; **Д)** Петро II.

2. РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.

I варіант

1. Вкажіть роки царювання Катерини II.
2. Яка подія відбулася раніше?

А) перший поділ Польщі;

Б) завершення Селянської війни під проводом О. Пугачова.

3. У поділах Польщі разом з Росією брали участь … .
4. За яким поділом Польщі до Російської імперії відійшла Правобережна Україна?
5. "Жалувану грамоту" дворянству було видано … .
6. Яку назву мало адміністративно–територіальне утворення, що з'явилося на українських землях після ліквідації Гетьманщини?
7. Вкажіть роки війни Росії зі Швецією, яка велася за царювання Катерини II.
8. Назвіть мирні договори, якими завершилися російсько–турецькі війни.
9. Коли було укладено договір про визнання Грузією влади Росії?
10. Назвіть базу російського Чорноморського флоту, будівництво якої розпочалося у 1784 р.
11. Внаслідок якої війни до Росії відійшло Чорноморське узбережжя між Південним Бугом і Дністром?
12. Назвіть російських полководців, які уславилися в російсько–турецьких війнах.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

II варіант

1. Майбутня російська імператриця Катерина II була дружиною … .
2. Назвіть роки Селянської війни під проводом Омеляна Пугачова.
3. Вкажіть дати поділів Польщі.
4. Яка держава і за яким поділом Польщі отримала Галичину?
5. Маніфест про ліквідацію гетьманства на Лівобережній Україні було оголошено у … році.
6. Закінчіть речення: *3 серпня 1775 р. з'явився царський маніфест, за яким на українських землях було ліквідовано … .*
7. Чи зберегла Росія територіальні надбання за Ніштадтським миром у результаті війни зі Швецією у другій половині XVIII ст.?

   А) так; **Б)** ні.
8. Вкажіть дати російсько-турецьких війн другої половини XVIII ст.
9. Договір, за яким Грузія визнала владу Росії, отриммав назву … .
10. Кримське ханство опинилося у складі Російської імперії в … році.
11. Чорноморське узбережжя між Бугом і Дністром відійшло до Росії в результаті … війни.
12. Назвіть орган, створений для керівництва Лівобережною Україною після ліквідації гетьманства.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 13 НІМЕЦЬКІ ДЕРЖАВИ У XVIII СТ.

1. УТВОРЕННЯ ПРУССЬКОГО КОРОЛІВСТВА

І варіант

1. Коли курфюрство Бранденбург приєднало Прусію?
2. Імператор Священної Римської імперії обирався з династії … .
3. Чи входило курфюрство Бранденбург до складу Священної Римської імперії?
4. Назвіть володіння Гогенцоллернів у XVI ст.
5. Прусське королівство утворилося в … році.
6. Чи було у сільському господарстві Прусії поширене кріпосне право?

   А) так; **Б)** ні.
7. Який прусський король прославився тим, що запровадив сувору економію і створив майже 90-тисячну армію?
8. Сілезію до Пруссії приєднав король … .
9. Вкажіть цифрами послідовність перебування на престолі прусських королів:

   А) Фрідріх II Великий; **Б)** Фрідріх Вільгельм I;

   В) Фрідріх I; **Г)** Фрідріх Вільгельм II.
10. Мистецтвом і грою на флейті захоплювався прусський король … .
11. Яку назву мала війна, що тривала у 1756–1763 рр.?
12. Метою політики "освіченого абсолютизму" Фрідріха II Великого було:

    А) запровадження республіканської форми правління;

    Б) подолання шляхом реформ відставання Пруссії від інших країн;

    В) перетворення Пруссії у конституційну монархію.

ІІ варіант

1. Як звали першого короля Пруссії?
2. Доба "освіченого абсолютизму" в німецькій історії пов'язана з ім'ям прусського короля … .
3. Столицею Прусського королівства було місто … .
4. За правління якого короля до Прусського королівства було приєднано Східну Померанію?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

5. Прусським королівством правила династія … .
6. Який прусський король брав участь у Семилітній війні?
7. Чи входила Пруссія до складу Священної Римської імперії?
   А) так; **Б)** ні.
8. Чи брало участь Прусське королівство у поділах Польщі?
   А) так; **Б)** ні.
9. Хто з названих історичних діячів був сучасником Фрідріха II Великого?
   А) Петро I; **Б)** Катерина II;
   В) Карл II Стюарт; **Г)** Єлизавета Петрівна.
10. Брандербург-Прусська держава була:
   А) конституційною монархією;
   Б) парламентською монархією;
   В) абсолютною монархією.
11. Дворян–землевласників у німецьких землях називали … .
12. Грою на флейті захоплювався прусський король ... .

2. ВОЛОДІННЯ АВСТРІЙСЬКИХ ГАБСБУРГІВ У XVIII СТ.

I варіант

1. До володінь австрійських Габсбургів у 1721 р. входили землі … .
2. Назвіть українські землі, які першими опинилися у складі держави Габсбургів.
3. Який народ займав панівне становище в імперії Габсбургів?
4. Яка країна Сходу була головним противником австрійських Габсбургів?
5. Вкажіть роки правління Марії–Терезії та Йосифа II.
6. Чи брали участь австрійські Габсбурги у поділах Польщі?
   А) так; **Б)** ні.
7. В якому році у складі держави Габсбургів опинилася Буковина?
8. Чи входила Австрія до складу Священної Римської імперії в другій половині XVIII ст.?
   А) так; **Б)** ні.
9. Які з наведених історичних діячів були сучасниками Марії–Терезії?
   А) Людовік XIV; **Б)** Олівер Кромвель;
   В) Карл II Стюарт; **Г)** Кирило Розумовський.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

10. Внаслідок якої події до складу імперії Габсбургів увійшла Мала Польща?

11. Чи була Марія–Терезія єдиною жінкою на престолі імперії за всю історію династії Габсбургів?

А) так; **Б)** ні.

12. Які з названих земель входили до складу австрійської монархії Габсбургів на середину XVIII ст.?

А) Сербія; **Б)** Банат; **В)** Карпатська Русь;
Г) Галичина; **Ґ)** Сілезія; **Д)** Хорватія.

II варіант

1. Столицею Австрійської монархії Габсбургів було місто … .

2. Яка зовнішня небезпека сприяла перетворенню володінь австрійських Габсбургів у XVII ст. в централізовану державу?

3. Які слов'янські народи входили до складу імперії Габсбургів?

4. Головними противниками австрійських Габсбургів у XVIII ст. були європейські держави … .

5. З якими австрійськими монархами пов'язані перетворення в дусі освіченого абсолютизму, здійснені в імперії?

6. У результаті якої події у складі держави Габсбургів опинилася Галичина?

7. Буковина перейшла під владу Габсбургів у результаті поділів Польщі:

А) так; **Б)** ні.

8. Чи входило королівство Угорщина до складу Священної Римської імперії?

А) так; **Б)** ні.

9. Які з наведених історичних діячів були сучасниками Йосифа II?

А) Катерина II; **Б)** Єлизавета Петрівна;
В) Фрідріх II Великий; **Г)** Людовік XIII.

10. Яка релігія вважалася державною у володіннях австрійських Габсбургів?

11. Який із правителів імперії Габсбургів скасував особисту залежність селян?

12. Які з названих земель входили до складу австрійської монархії Габсбургів на кінець XVIII ст.?

А) Чехія; **Б)** Галичина; **В)** Боснія;
Г) Тіроль; **Ґ)** Штірія; **Д)** Баварія;
Е) Валахія; **Є)** Трансільванія.

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Тема 14 ПІВНІЧНА АМЕРИКА У XVIII СТ.

1. АНГЛІЙСЬКІ КОЛОНІЇ У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

І варіант

1. Вкажіть рік заснування першого постійного англійського поселення у Північній Америці?
2. Назвіть чотири північні англійські колонії у Північній Америці на середину XVIII ст.
3. Назвіть чотири центральні англійські колонії у Північній Америці середини XVIII ст.
4. Дрібне фермерське господарство було поширене у:

   А) північних колоніях; **Б)** центральних; **В)** південних.
5. Ідеологом і натхненником юного американського капіталізму вважали ... .
6. В яких колоніях Північної Америки був значним прошарок негрів–рабів?

   А) у північних; **Б)** у центральних; **В)** у південних.
7. Назвіть основні ознаки американської нації, що сформувалася в англійських колоніях Північної Америки.
8. Формування американської нації припало на ... століття.
9. У результаті участі в якій війні виник державний борг Англії, для погашення якого у північноамериканських колоніях запровадили нові податки?
10. Перші сутички колоністів з англійськими військами напередодні війни за незалежність відбулися в місті ... .
11. Корінне населення північноамериканських колоній складали:

    А) індійці; **Б)** індіанці; **В)** негри.
12. Як називають державу — володаря колоній?

ІІ варіант

1. Назвіть перше постійне англійське поселення у Північній Америці.
2. Скільки англійських колоній існувало у Північній Америці на середину XVIII ст.?
3. В яких колоніях набуло поширення плантаційне господарство?

   А) у північних; **Б)** у центральних; **В)** у південних.

SCANNED FOR KOVTUNENKO.AT.UA

4. Назвіть видатних американських просвітників.
5. Вкажіть дату події, що увійшла в історію під назвою "Бостонське чаювання".
6. Скільки смужок було на прапорі англійських колоній у Північній Америці напередодні війни за незалежність?
7. Рятуючись від релігійних переслідувань Стюартів, до північноамериканських колоній з Англії переселялися:

   А) католики; **Б)** пуритани; **В)** гугеноти.
8. Якої з ознак не мала північноамериканська нація напередодні війни за незалежність?
9. Чи мали колоністи своє представництво в англійському парламенті?
10. У Північній Америці станом на 1775 р. мали колонії … .
11. Назвіть п'ять північних колоній у Північній Америці в середині XVIII ст.
12. Які з названих товарів вивозилися з північноамериканських колоній до Англії?

    А) тютюн; **Б)** металеві вироби; **В)** вугілля;
    Г) цукор; **Ґ)** слонова кістка; **Д)** бавовна.

2. ВІЙНА ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. СТВОРЕННЯ США

І варіант

1. Вкажіть роки війни за незалежність англійських колоній у Північній Америці.
2. Де і коли зібрався II Континентальний конгрес?
3. Назвіть автора "Декларації незалежності."
4. Вкажіть місця найважливіших битв 1779–1781 рр.
5. Де відбулася капітуляція англійських військ 1777 р.?
6. Незалежність США Франція визнала після битви … .
7. Перша конституція США мала назву … .
8. Чи надавала Конституція США право голосу індіанцям і неграм–рабам?
9. Першим президентом США був … .
10. Столицею США у 1791 р. стало місто … .
11. Вища судова інстанція США — … .
12. Вищий законодавчий орган США складався з двох палат: … .

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

ІІ варіант

1. Королем Англії у роки війни за незалежність був … .
2. Головнокомандуючим спільної армії колоній було призначено … .
3. "Декларацію незалежності" було прийнято … .
4. Назвіть місця найважливіших битв 1775–1777 рр.
5. Де відбулася капітуляція англійських військ у 1781 р.?
6. У 1779–1781 рр. англійці перенесли військові дії на територію:
   А) південних штатів; **Б)** північних штатів.
7. Де і коли було укладено угоду про визнання Англією незалежності США?
8. За Конституцією США законодавча влада належала … .
9. Яку назву мали десять поправок до Конституції США, прийняті в 1789 р.?
10. Виконавчу владу у США очолював … .
11. Члени якого органу влади США обиралися на довічний термін?
12. За яким документом усі громадяни США отримали право мати зброю для самозахисту?

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

Зміст

Вступ. Перехід від Середньовіччя до Нового часу 3
Великі географічні відкриття 4
Початок Реформації в Європі 7
Визвольний рух у Нідерландах 10
Франція у XVI— першій половині XVII ст. 12
Англія у XVI ст. 15
Тридцятилітня війна 18
Московська держава в XVI–XVII ст. 20
Польща в XVI — першій половині XVII ст. 24
Культура і наука Західної, Центральної та Східної Європи в XVI–XVII ст. 26
Країни Сходу в XVI–XVIII ст. 31
Англія в другій половині XVII–XVIII ст. 36
Російська держава у XVII–XVIII ст. 39
Німецькі держави у XVIII ст. 42
Північна Америка у XVIII ст. 45

SCANNED FOR
KOVTUNENKO.AT.UA

ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИГИ ПОШТОЮ:

46008, м. Тернопіль – 8,
а/с 534
"Книга поштою"
✆ (0352) 430046

- Всесвітня історія. Середні віки. V—XV ст. Підручник. 7 кл.
- Історія України. Підручник. 7 кл.
- Історичний тренінг. Історія України. 5, 7, 8, 9, 10, 11 кл.
- Історичний тренінг. Всесвітня історія. 6, 7, 8, 9, 10, 11 кл.
- Всесвітня історія. Тематична атестація. 6, 7, 8, 9, 10, 11 кл.
- Історія України. Тематична атестація. 5, 7, 8, 9, 10, 11 кл.
- Людина і світ. Тематична атестація. 11 кл.
- Людина і суспільство. Тематична атестація. 11 кл.
- Правознавство. Тематична атестація. 9 кл.
- Вивчення історії України. Конспекти уроків. 10 кл.
- Всесвітня історія. Дидактичні матеріали. 10 кл.

ISBN 966-692-120-0
9 789666 921201

Адреса для замовлень:
46008, м. Тернопіль – 8, а/с 534

тел./факс (0352) 251809
тел. 430046, 253753, 252841
E-mail: *publishing@budny.te.ua*
www.bohdan-books.com